

Borut Pahor, predsednik vlade

Tekst: **Silvester Šurla in Igor Kršinar** Foto: **Primož Lavre**
silvester.surla@revija-reporter.si, igor.krsinar@revija-reporter.si

V celoti zavračam trditev, da ustvarjamo okoliščine, ki so naklonjene tajkunom

S predsednikom vlade smo se pogovarjali o obisku evropskega komisarja Ollija Rehna in predlogih za rešitev hrvaško-slovenskega spora, o usodi Dimitrija Rupla, partnerstva za razvoj, političnem kadrovanju in odnosu do tajkunov. Odgovoril je na obtožbe prejšnjega predsednika vlade Janeza Janše, ki mu je očital povezave s tajkunom Boškom Šrotom in nastavitev Draška Veselinoviča na čelo NLB. Zanimal je tudi, da naj bi njegovo stranko prevzeli nekdanji kadri iz LDS. Glede izbire evropskega komisarja in evropske liste SD pušča odprte vse možnosti. Premier nam je po koncu intervjuja še zaupal, da bo ta mesec po plačilu stroškov reprezentance prejel le za okoli 800 evrov plače. Intervjuja ni avtoriziral in pričakuje, da se bodo po njemu zgledovali drugi intervjuvanci.

■ **Je delo predsednika vlade bolj naporno, kot ste si predstavljali?**
Ne.

■ **Kako uspešna je bila misija komisarja Ollija Rehna? Smo kaj bliže dogovoru med Slovenijo in Hrvaško?**

Korak bližje. Evropa začenja razumevati, da to ni samo marginalni problem, eden od številnih, ki so na dnevnem redu prilaganja pravnega reda Hrvaške pravnemu redu EU. To pomeni tudi pravnemu redu, ki velja v Republiki Sloveniji. Spričo dejstva, da ima Hrvaška nerešena vprašanja določitve meje, ne samo s Slovenijo, ampak tudi s Črno goro, Bosno in Hercegovino in Srbijo, je mogoče dobro, da se od strani EU pokaže napredek pri dokončni ureditvi meje med Slovenijo in Hrvaško. Prav tako EU sedaj bolje razume razloge, zaradi katerih smo decembra izrekli zadržke za nadaljevanje pogajanj. Postala je bolj občutljiva za naše argumente, in to daje obema državam priložnost, da naredita korak naprej.

■ **Govori se o možnosti, da bi v sporu posredovala Martti Ahtisaari in Robert Badinter. Je kaj na tem?**

Tega ne morem komentirati. To so pogovori zaupne narave s komisarjem Rehnem. Jaz sem dolžan zaupnost tudi spoštovati. Kot predsednik vlade sem začutil dolžnost, da o vsebini pogovorov izčrpno informiram člane odbora za zunanjo politiko, tako da so ljudje, ki odločajo o nadaljnjih korakih Slovenije za dokončno ureditev tega pomembnega vprašanja, o tem obveščeni.

■ **Hrvaški premier Ivo Sanader vas je že drugi povabil na rokometno tekmo v Zagreb. Zakaj ga vi ne povabite na smučarske skoke v Planico?**

Predsednika hrvaške vlade sem že pred več kot mesecem dni povabil, da se srečava. Takrat je vabilo zavrnil, češ da se je pripravljen uvesti z menoj samo, če bo navzoč visoki predstavnik EU. Ta pa na takem pogovoru ne more izreči nobenih drugih stališč, ki hkrati ne bi bila tudi stališča Slovenije, saj smo člani EU. Na hrvaški strani počasi dozoreva spoznanje, da je Slovenija članica EU, in ko se Hrvaška pogaja za vstop v EU, se pogovarja s 27 državami članicami, med njimi tudi s Slovenijo. Zato si mora prizadevati, tako kot si mi, da se nerešena vprašanja, ki zadevajo prilaganje pravnega reda, dokončno uredijo. Kar se tiče določitve meje, pa bom zelo jasen – državi sta se medsebojno priznali na dan razglasitve samostojnosti. Takrat sta se odločili, da je načelno izhodišče za določitev meje med državama stanje na dan 25. junija 1991. Zavedali smo se, da so nekatere vprašanja določitve meje na kopnem nerešena, da je povsem nerešeno vprašanje določitve meje na morju. Slovenija je morala reagirati zaradi dokumentacije, ki je bila predložena EU, ker so v njej prejeli te meje. Če bi dopustila tako ravnanje, bi pristali na to, da so ti prejšnji izhodišče za končno določitev meje. Naj dam primer – Hrvaška je kmalu po razglasitvi neodvi-

snosti začela postavljati zasilno, tako kot Slovenija, mejno kontrolno točko v Sečoveljah. Ko je Slovenija opazila, da Hrvaška postavlja morda več kot zasilno mejno kontrolo, je z diplomatsko noto opozorila hrvaško vlado na to in rekla, da tako ravnanje prejedicira določitev meje. Hrvaška vlada se je odzvala in dejala, da je to samo začasna točka, kasneje pa se je zgodilo, da je ob predložitvi dokumentacije Hrvaške EU to mejno kontrolo določila kot dokončno in registrirano v njenem pravnem redu, kar je velik prejudic. Če bi Slovenija pristala na to, da se tudi ob morebitnem posredovanju tretjega sprejme tako izhodišče, bi to zelo ogrozilo naš nacionalni interes, bilo bi v neskladju z odločitvijo obeh držav ob njunem medsebojnem priznanju ter v neposrednem nasprotju z brionsko deklaracijo, ki je ponovno določila 26. junij 1991 kot izhodišče za določitev meje.

■ **Dimitriju Ruplu ste obljubili mesto letečega veleposlanika, zdaj ima status svetovalca v vašem kabinetu. Kako je z njegovim imenovanjem v višjega svetovalca oziroma posebnega odposlanca?**

Spoštovati je treba zakon o javnih uslužbencih. Ta formalno ne pozna statusa posebnega odposlanca, čeprav mislim, da bi bilo to koristno, in ko se bo pripravljala zakon o zunanjih zadevah, bom dal predlog, da se tako mesto v zakonu o zunanjih zadevah tudi določi. Za zdaj pa tako mesto ni

EU sedaj bolje razume razloge, zaradi katerih smo decembra izrekli zadržke za nadaljevanje pogajanj.

sistematizirano. Tako ima Dimitrij Rupel kot vsi moji sodelavci v kabinetu sistematizirano delovno mesto, kot to velja za vse druge. Je moj tesni sodelavec, je zelo koristen in predan svojemu delu, svetuje mi pri vprašanjih, ki so pomembna za naše zunanjepolitične odločitve. Ni pa nikakršnega dvoma, ne med nama in tudi sicer, da je za slovensko zunanjo politiko odgovoren zunanji minister Samuel Žbogar.

■ **Ali držijo informacije, da bo Dimitrij Rupel bodoči slovenski veleposlanik v Rimu?**

Najprej je treba spremeniti zakon o zunanji zadevah, saj je takšen, kot je bil na hitro noveliran sredi lanskega leta, za Slovenijo slab, ker zelo zapira krog kandidatov za mesta veleposlanikov zgolj na sedanje karijerne diplomate. Dimitrij Rupel je nestor slovenske diplomacije, postavljaj jo je na noge, bil je večkrat zunanji minister, ambasador, predsedoval je OVSE in bil predsedujoči svetu zunanjih ministrov EU. Vse to so razlogi, zaradi katerih nisem imel nobenih pomislekov, da mi oseba s takimi izkušnjami in znanjem ne more dobro svetovati pri odločitvah, ki jih sprejemam skupaj z drugimi ministri, zlasti z ministrom Žbogarjem, ki je odgovoren za zunanjo politiko. Decembra je slovenska vlada že odločila, da razpiše veleposlaniška mesta, kajti ta hip je Slovenija brez veleposlanika v treh pomembnih državah: v ZDA, Rusiji in Avstriji. Dolgo pri tem ne more ostati, saj moramo priti do veleposlanikov. Vsi si želimo, da so to najboljši ljudje, ki jih lahko zdaj izberemo za te pomembne položaje. Minister Žbogar je pred težko nalogo, da

po veljavnem zakonu predlaga za te položaje najprimernejše ljudi. Njegovega predloga še nisem prejel.

■ **Kaj bo z novim partnerstvom za razvoj, ki vam ga ponuja Janša, glede na to, da sta ga zavrnila tako Golobič kot Kresalova? Se lahko zgodi, da boste partnerstvo sklenili samo vaša stranka in opozicija? Bomo dobili dve koaliciji?**

Kolikor sem razumel, ga nista zavrnila, pač pa sta izrekla pričakovanje, da bo morebiten doseg sporazuma o sodelovanju strank dejansko osredotočen na reševanje gospodarske in finančne krize in s tem povezanimi razvojnimi vprašanji. Mislim, da bo v sredo, ko se prvič sestanemo na sestanku, ki sem ga sklical za tretjo uro, narejen prvi poizkus, da dosežemo dogovor. Mislim, da je za slovensko politiko zelo pomembno, da tak dogovor sklene. Naj spomnim vse tiste, ki imajo pomisleke do teh sporazumov, pa ne mislim samo na svoje koalicijske partnerje, ampak tudi na nekatere druge, da smo Slovenci, zato da smo napisali zgodbo o uspehu od demokratičnih sprememb pa do danes, imeli sporazum o plebiscitu, sporazuma o podpori vladi ob vključevanju v EU in Nato ter nazadnje v prejšnjem mandatu Partnerstvo za razvoj, ki se je posvečalo strukturnim spremembam, ki jih je regulirala prejšnja vlada. Vsi ti sporazumi so pokazali, da smo Slovenci lahko uspešnejši, če je v slovenski politiki ob zahtevnih okoliščinah dovolj politične volje za sodelovanje. To je dobro izhodišče za sredin sestanek. Moram pa vam povedati, ker sem bil poleg od prvega do zadnjega sporazuma, da nikoli nismo dosegli spora-

zuma na lahek način in brez posvetov, ki so na koncu pripeljali do podpisa takega sporazuma. Ti sporazumi pa niso nikoli spreminjali odgovornosti tako vlade kot državnega zbora za svoje ravnanje. Nikoli ju niso nadomeščali, te vloge bodo obstale. Gre samo za možnost, da politične stranke, še preden pridejo nekateri pomembni zakoni v državni zbor, izmenjajo stališča o pravih rešitvah.

■ **Torej pomisleki nekdanjega predsednika Milana Kučana, da bi se s tem zameglila ločnica med pozicijo in opozicijo, niso upravičeni? Kako velik vpliv pa ima sicer Kučan na vašo vlado?**

Izkušnje doseženih sporazumov v zadnjih 18 letih kažejo na njihovo upravičenost. Kot veste, sem politik, ki se rad posvetuje, in posvetujem se tudi z bivšim predsednikom republike Kučanom in še z mnogimi drugimi. Vedno se rad posvetujem z ljudmi, ki imajo drugačna mnenja, kajti samo v tem je smisel takih posvetovanj. Da slišim drugačne argumente, drugačna stališča in da potem iz teh pogovorov poberem tisto, kar je po mojem mnenju koristno za moje nadaljnje ravnanje. Pri tem bom tudi vztrajal. Pri meni ni ločnice med tistimi, s katerimi sem se pripravljen pogovarjati, in tistimi, s katerimi se nisem pripravljen pogovarjati. Pripravljen sem govoriti z vsemi, za katere presodim, da so mi iskreno pripravljeni svetovati pri odločitvah, ki jih sprejemam.

■ **Je ideološki beton, kot je v intervjuju za Reporter dejal Janez Janša, res tako trden, da bo vaša koalicija zdržala do konca mandata?**

biografija

Od leta 1997 vodi stranko, ki je zamenjala več imen. Iz Zveze komunistov je postala Stranka demokratične prenovе, iz SDP pred petnajstimi leti Združena lista socialnih demokratov in iz ZLSD Socialni demokrati. Rojen je bil leta 1963 v Postojni. Leta 1987 je diplomiral iz politologije in se nato zaposlil v Centralnem komiteju ZKS. Leta 1990 je bil izvoljen v prvo demokratično skupščino, pozneje pa na vseh volitvah (razen pred štirimi leti) v državni zbor. V mandatu od 2000 do 2004 je bil predsednik državnega zbora, nato je bil izvoljen v Evropski parlament in postal član poslanske skupine socialistov. Na lanskih parlamentarnih volitvah je svojo SD pripeljal do zmage in novi državni zbor ga je izvolil za predsednika vlade.

Za vašo revijo je bivši predsednik vlade izjavil, da moja vlada ustvarja okoliščine, ki so naklonjene tajkunom. To očno moram v celoti zavreči. Vse, kar smo sprejeli v šestdesetih dneh, kaže, da je ravno narobe. Spomnite se predloga zakona o garancijah v bančništvu; spomnite se, da smo tudi po posvetu z opozicijo in s strokovno javnostjo dali klavzulo, ki zelo jasno pravi, kako se regulira ta zakon tako, da denar ne bo šel v napačne roke. Drugič – kar se tiče ravnanja bank – za zdaj je nadzorni svet NLB še tisti, ki sta ga imenovali prejšnja vlada in uprava, ki so jo imenovali prejšnje vlade. Sedanja vlada tukaj ni nikoli posegala tako, da bi se poslovne odločitve banke sprejemale v korist tistih, ki jih ta hip skrbi predvsem njihova lastniška konsolidacija. Tudi sicer moram reči, da sem v več javnih nastopih dejal, naj nadzorni sveti opravljajo svoje delo, da so pri tem avtonomni, da z moje pisarne glede tega ne bodo prišla nobena navodila, da pa so zaradi tega tudi bolj odgovorni. Enako pričakujem tudi od uprav. Od uprav ne pričakujem, da se bodo ukvarjale z lastniškimi konsolidacijami, ampak da bodo v interesu republike Slovenije, zlasti v družbah, kjer ima država pretežni lastniški delež, ravnale v korist države in premoženja, za katerega so odgovorne.

Glede ideološkega betona pa to: ali me poznate kot politika, ki je v zadnjih dvajsetih letih ravnal tako, da bi bile zanj vrednostne orientacije omejitve za to, da bi s tistimi, ki mislijo drugače, ki imajo drugačne poglede, zaprl vrata za dialog in zabetoniral svoja stališča? Nasprotno, veljam za politika, ki imam svojo vrednostno usme-

ritev, ki jo ne skrivam, razumem pa, da je politika tudi predmet kompromisov, ki morajo biti razumni in peljati stvari naprej. Sem politik konsenza, poskušam, še zlasti ko gre za nacionalne interese, kompromis tudi oblikovati, še posebno zdaj, ko sem na položaju predsednika vlade. Kar pa se tiče števca, predvidevam, da bo to eno vaših naslednjih vprašanj. Kaj sem najprej napravil, potem ko sem prevzel slovensko vlado? Ključne ljudi v tej državi sem obvestil, naj me, če bodo šikanirani, mislim na regulatorje in druge, takoj obvestijo, da so trpinčeni in da ne morejo opravljati svojega dela. So bili ti predmet zamenjav? Niso bili. Treba je biti zmeren pri ocenah. Še enkrat povem – moje vodilo je, da tisti, ki so dobili mandat pod prejšnjo vlado in to delo opravljajo dobro, naj ga opravljajo tudi naprej. Zlasti tisti, ki imajo posebna pooblastila in so regulatorji, brez vpliva politike, in tega se tudi držim.

■ **Pred volitvami ste bili na Pivu in cve-tju, v enem od intervjujev pred novim letom pa ste priznali, da ste v zadnjih mesecih enkrat ali dvakrat po telefonu govorili z Boškom Šrotom. O čem sta se pogovarjala?**

Šlo je za vljudnostne pogovore.

■ **Šrot je pred volitvami ukazal, da mora Delo podpirati Pahorja in spodkopavati Janšo. Vam je že izdal račun za medijske usluge?**

Za to uslugo ga nisem prosil. Vem pa, da se nikoli v najinih pogovorih nisva dotaknila uredniške politike. Tako vi kot tudi dru-

gi uredniki vedo, da se nikoli ne vtikam v uredniško politiko. Odkar sem predsednik vlade, nisem niti enkrat poklical ne novinarjev ne urednikov, da bi poskušal vplivati na njihove prispevke, pa naj bodo do mene še tako kritični.

■ **Bi imeli kot premier kake zadržke, če bi se uprava NLB ali katerega drugega (para)državnega podjetja v prihodnjih mesecih odločila od Šrotovih družb odkupiti lastniške deleže v Mercatorju?**

V posamezne odločitve bank se ne morem in tudi ne smem vtikati. Za to so odgovorni predsedniki uprav in nadzornih svetov. Ti so dolžni poskrbeti, da ne bodo financirali lastniških konsolidacij, ampak skrbeli za interes bank in njihovih komitentov.

■ **Je bil Draško Veselinovič na vrh NLB nastavljen zato, da bodo tajkuni z novimi krediti ali odlogom odplačevanja starih kreditov lažje končali menedžerske odkupe?**

Naj vam še enkrat zagotovim, da od novega predsednika uprave, kolikor smem v okviru svojih pristojnosti, pričakujem, da bo NLB vodil uspešno. Za jasno sporočilo javnosti, če je to potrebno in koliko, moram reči, da od menedžerjev, zlasti tistih, ki upravljajo podjetja, banke ali druge institucije v državni lasti, pričakujem, da bodo skrbeli za interes republike Slovenije. V interesu države pa ni, da bi servisirali lastniške konsolidacije nekaterih posameznikov.

■ **Ste vi izbrali Draška Veselinoviča, ali ga je Katarina Kresal oziroma njen part-**

ner Miro Senica, in ga nato predlagali nadzornemu svetu?

Ne, novega predsednika uprave NLB je izbral nadzorni svet. Jaz se v delo nadzornega sveta nisem vtikal.

■ Zakaj ste vi osebno klicali nekdanjega državnega sekretarja Andreja Širclja in mu dejali, da naj odstopi od kandidature za predsednika uprave NLB?

S Šircljem sem imel pogovor o tem, da bi lahko štiri dni po nastopu nove vlade prišlo do zamenjav v vrhu uprave NLB. Mislim sem, da odločitev glede imenovanja na vrhu NLB samo štiri dni po imenovanju nove vlade, ne bi bila dobra odločitev. To je bilo moje zadnje ravnanje, ki je kakorkoli poseglo v odločitve ljudi, ki se morajo ukvarjati z odločitvami o usodah podjetij v večinski državni lasti. Moj edini namen tedaj je bil, da ne bi bilo hitre odločitve nadzornega sveta, ker bi bilo razumljeno, kot je prišlo do odločitve zavoljo nove vlade. Rekel sem, vzemimo si čas, da se nadzorni svet seznani z več možnostmi. Imel sem pogovor s finančnim ministrom in mu dejal, da če je on pristojen za to, naj nadzorni svet opravi pogovore z vsemi tistimi, za katere presodi, da bi lahko dobro vodili banko v novem mandatu, s tem da je sedanjí predsednik uprave Marjan Kramar napovedal, da ne namerava voditi banke v prihodnje. Od takrat se v postopke nisem spuščal.

■ Kako pa boste preprečili izplačilo milijonske odpravnine odhajajočemu predsedniku uprave NLB Marjanu Kramarju?

Od nazornega sveta NLB smemo kot lastnik pričakovati, da bo sklepe, ki smo jih sprejeli na zadnji seji vlade, tudi upošteval.

■ Ampak ti sklepi veljajo za naprej.

Nadzorni svet mora temeljito presoditi, koliko je ta nagrada, ki je nerazumno visoka, upravičena za njegovo opravljeno delo.

■ Ko je nastala Kramarjeva pogodba v NLB, je bil predsednik nadzornega sveta banke Anton Žunič, ki ste ga povabili za državnega sekretarja v vašem kabinetu. Ali po tem razkritju še uživa vaše zaupanje?

Anton Žunič še ni član mojega kabineta, še ni državni sekretar, odgovoren za finance. Kot veste, v prejšnjem mandatu državni sekretar za finance ni bil v kabinetu premierja, ampak na ministrstvu za finance. Zakon onemogoča, da bi imeli ministri več

kot enega državnega sekretarja. Finance pa so izredno široko in zahtevno področje, kjer je praksa pokazala, da sta dva državna sekretarja skoraj nujna. Njegovo pismo sem prejel, na mojo zahtevo ga je tudi pripravil, ker pa ta teden ministra za finance ni bilo v Sloveniji, da bi se usedli in pogovorili o moji dokončni odločitvi, pričakujem, da bom to storil v začetku tega tedna. Odločitev bom sprejel, še preden bi Žunič nastopil svoj položaj.

■ Načinu Veselinovičevega imenovanja so nasprotovali v Zares. Ste spor v koaliciji pomirili s tem, da bodo telekomunikacije prenesene z gospodarskega ministrstva na Golobičevo ministrstvo? Ne, o tem se nismo pogovarjali.

■ Ni povsem jasno, pod katero ministrstvo bosta pod novem spadala Telekom, Mobitel in Pošta? Imeti ju želi tudi

Z Boškom Šrotom se nikoli v najin角度 pogovorih nisva dotaknila uredniške politike.

Lahovnik. Predsednik SDS Janša pravi, da hoče Golobič obnoviti staro mrežo na področju telekomunikacij.

V ocene predsednika SDS se ne bom vtikal, ker sem se v eno temeljno in ni potrebe, da bi se v vse. Slovenska vlada bo tako odločila o pristojnostih, da bo kot tim najbolj opravila svoje delo.

■ Ste se že večkrat vmešali v nesporazume med Golobičem in Lahovnikom? Slišati je, da Lahovnik sprva ni hotel sprejeti ministrstva za gospodarstvo, ker se je bal Golobičevega mentorstva.

Ne, to ni res. Ministra Lahovnika sem posilil za sodelovanje zato, ker je inteligen, izkušen, tako politično kot strokovno, ker je človek, ki ne beži od problemov, ampak jih odpravlja. Imam ga za zelo predanega sodelavca in sem zadovoljen, da sva dosegl dogovor o najinem sodelovanju.

■ Ali drži, da ste kmalu po imenovanju vlade bolj na skrivaj obiskali generalnega direktorja RTV Antona Guzeja in mu ob tem dejali nekaj podobnega kot varuhu konkurence Janiju Soršaku – da naj vas kar pokliče, če bo kdo na RTV izvajal pritiske?

Gospoda Guzeja sem obiskal zavoljo nekaterih najin角度 prejšnjih vljudnostnih srečanj, ki so bila naključna. Ob tem me

je obvestil, da se v zadnjih štirih letih ni zvišala raven naročnina in da bo javni zavod lahko pred hudimi finančnimi težavami, če se nova vlada ne bo odločila za povišanje naročnine. Zaradi tega sem ga tudi obiskal in mu dejal, da sem svojim sodelavcem predlagal višjo naročnino, od njega pa pričakujem, da se tako kot drugi proračunski uporabniki z določenimi varčevalnimi ukrepi odzove na primeren način. Tako da ne bodo prizadete programske vsebine, v katere se ne želim vtikati, in to sem mu tudi zagotovil. Zdaj pa bomo pogledali, koliko nam zakonodaja omogoča, da bo odločitev o višji naročnini sploh mogoča, ker je zakon zapleteno napisan. Žal, kot kaže, pred jesenjo, če bi zelo ozko in konservativno interpretirali ta zakon, vlada zvišanja naročnine ne bi mogla sprejeti. Zavod RTV je nacionalnega pomena in mu je treba zagotoviti finančna sredstva, da opravlja svoje poslanstvo. Nikoli pa z

nobeno gesto nisem v tem času posegel v uredniško politiko RTV in tudi ne bom.

■ Boste Golobiču popustili pri spremembi zakona o RTVS, ki je bil sprejet na referendumu?

Večkrat sem povedal, da sem naklonjen spremembi zakona in da si želim, da novi zakon pripravimo v strokovnem krogu. Povedal sem, da imam pred očmi zgled BBC, ker je to javna televizija, ki je konkurenčna komercialnim tako po gledanosti kot po kakovosti. V tem smislu lahko tudi slovenska nacionalna televizija pride do takega statusa. Ne tako, da bi se slovenska politika vtikala v programske sheme in uredniško politiko, ampak da se institucionalno zagotovi taka sestava sveta, ki bo omogočala neodvisnost od vplivanja politike. Taka novela bo pripravljena, pred vložitvijo v državni zbor bo dana v strokovno presojo in presojo opoziciji. Če bo splošen konsenz, da gre za izboljšave in da s tako novelo lahko dosežemo zastavljeni cilj, potem jo bomo dali tudi v parlamentarno proceduro.

■ Se strinjate, da je večina slovenskih medijev do vaše vlade bolj prijazna, kot so bili do Janševe?

O medijih se ne izrekam.

■ Po razkritju, da je vlada dvignila plače 42 javnim uslužbencem, ste plače znižali petim, ki so zaposleni v vašem kabinetu. Se ne bojite, da vas bodo zapustili?

Moji sodelavci so zelo obremenjeni z delom. Cenim njihovo predanost. Za zdaj

Poglejte, kaj je storil predsednik Obama prvi dan svojega mandata! Dejal je, da bo zamrznil plače svojim najožjim sodelavcem v kabinetu, kot sem storil jaz.

mi ni nihče od njih dejal, da bi zaradi obsežnosti dela zapustil kabinet. Vključno z mano smo se pripravljali odreči marsičemu zato, da bi čutili zadoščenje, da smo naredili nekaj dobrega. Nekaj vam želim povedati v zvezi z zadoščenjem. Ne samo meni, verjetno tudi ljudem, ki imajo veliko odgovornost, se zastavlja vprašanje, ali so dovolj finančno nagrajeni, da opravljajo odgovorno delo in so zato izpostavljeni strokovni kritiki. Moje pravo plačilo je to, da lahko vsak večer pred spanjem rečem, da sem tisti dan storil vse, kar je bilo v moji moči, da izpolnjujem pričakovanja ljudi in potrebe te države. To morajo razumeti tudi ljudje, ki opravljajo odgovorne naloge v politiki in poslu. Celotna ekonomska in politična elita mora razumeti, da ta hip zaradi gospodarske in finančne krize ni mogoče stimulirati njihovega dela samo z zviševanjem njihovih plač, ampak mora biti del zadovoljstva in nagrade to, da opravljajo svoje delo tako, da izpolnijo pričakovanja, za katera odgovarjajo.

■ Ministri vas niso hoteli posnemati in svojim najožjim uslužbencem niso znižali plač. Ali res generalni sekretar vlade že piše sklep, po katerem bo to storila kar vlada?

Vlada se bo na naslednji seji odločila za skoraj 30 varčevalnih ukrepov. Najprej smo morali pri sebi urediti nekatera vprašanja, tako da bo javnost verjela, da ne uživamo nobenega udobja zaradi naših položajev in da imamo dovolj moralnega kapitala za pogovore s sindikati in delodajalci ter da tudi od njih zahtevamo vzdržnost pri pričakovanju glede plač in drugih zahtev. Vem, da je moja odločitev za plačevanje reprezentance zbudila tudi posmeh. Brez osebnega zgleda o odrekanju ne bi bilo nekaterih odločitev, ki smo jih sprejeli pozneje. Med njimi tudi sklepe, da se plače

svetovalcem v mojem kabinetu ne povišajo, nato da se zamrznejo plače direktorjem javnih zavodov ter da smo sprejeli sklepe, ki zadevajo nagrade in sejnine ljudem, ki vodijo podjetja v večinski državni lasti. Poglejte, kaj je storil predsednik Obama prvi dan svojega mandata! Dejaj je, da bo zamrznil plače svojim najožjim sodelavcem v kabinetu, kot sem storil jaz. Želim, da za reprezentanco iz svojega žepa ne plačujem samo jaz, ampak da podobno ravna tudi drugi in s svojim zgledom prepričajo preostale, da je treba priti do položaja, ko bomo pravično razdelili breme finančno-gospodarske krize, tako da se nihče ne bo počutil prikrajšanega v tej državi. To je zelo pomembno.

■ Tiskovni predstavnik vlade naj bi bil Dragan Barbutovski?

Žal ne. Tudi za druge mi je žal, da tega vabila niso sprejeli. Problem je, ker so moji sodelavci slabo plačani, z mano pa delajo vse dneve. Takega bremena ni pripravljen prevzeti vsakdo. Zdaj delo tiskovnega predstavnika vlade opravljam kar jaz. Ta praksa ni povezana samo z dejstvom, da ni tiskovnega predstavnika, ampak po vzoru nekaterih drugih predsednikov vlad, kot sta nizozemski in avstrijski, tudi stopim pred novinarje in odgovarjam na njihova vprašanja. Sestavni del mojih obveznosti je tudi komuniciranje z javnostjo odkrito, kolikor je treba, da se stvari razčiščujejo.

■ Prejšnji premier Janša vam je izrekel kompliment, da to počnete dobro, da znate nastopati, da obvladate piar.

Želim, da bi to obvladal še bolje, kajti problem komuniciranja z javnostjo bo nastal v trenutku, ko se bodo gospodarske razmere zaostrele. Napovedana gospodarska rast je za Slovenijo je 0,6 odstotka za naslednji kvartal, kar je še vedno pozitivna gospo-

darska rast. Mi smo ena redkih držav v območju evra, ki kot država nismo v recesiji. Skrbi pa nas to, da štiri glavne zunanjetrgovinske partnerice za naprej napovedujejo slabše gospodarske kazalce. To pomeni, da se bo prek poslovnih vezi recesija selila tudi v Slovenijo. Vlada bo storila vse, kar je v njeni moči, da bo v tem letu premagala boj z nevarnostjo gospodarske krize. V celoti nam bo to težko uspelo, saj je 70 odstotkov vsega slovenskega izvoza vezanih na trge EU, od tega 70 odstotkov na štiri naše največje gospodarske partnerice.

■ Maks Tajnikar je v intervjuju za Reporter dejal, da so SD prevzeli nekdanji kadri LDS, konkretno Mitja Gaspari, Tone Rop in Milan Cvikl. Ima prav?
Ne.

■ Zakaj?

Zato, ker to stranko vodim doslej enajst let, vem, kdo v njej sprejema odločitve, in se lahko zanesete na moj odgovor.

■ V kakšnih odnosih pa ste z gospodom Tajnikarjem?

V zelo dobrih. Maks ni nikoli skrival kritičnih opazk k mojemu delu, delu stranke in vlade, kar cenim. Ne potrebujem pohval, sem in tja pridejo prav, ampak bolj potrebujem kritike svojega dela, da bi bilo uspešnejše. Danes smo imeli še zadnji posvet s predstavniki kmetstva v Sloveniji, ki bodo eden partnerjev v razvojnem dialogu, ki se bo začel v drugi polovici prihodnjega meseca. Prva seja razvojnega dialoga bo namenjena vprašanju ocene ukrepanja vlade v prvih 90 dneh v soočenju z gospodarsko in socialno krizo ter predlogom partnerjev, kot so delodajalci, delodajalci, mladi in starejši, nevladne organizacije, predstavniki univerz, SAZU in kmetstva. Kot veste, sem se odpovedal stotim dnem, v

katerih naj bi se javnost vzdržala pretirane kritike vlade. Tega luksuza si ne moremo privoščiti. Izpostavljeni smo vsakodnevni kritikam, moramo jih upoštevati, in če so upravičene, tudi sprejeti in svoje ravnanje popraviti. Smo v težkih okoliščinah, vendar jih moramo premagati.

■ **Ste zaradi neizplačila plač zaposlenim v Študijskem centru za narodno spravo res posredovali pri ministru Zalarju?**

Da.

■ **Je šlo za obliko političnega pritiska?**

Bil sem obveščen o tem problemu, zato sem se posvetoval z ministrom Zalarjem, ki je bil prav tako obveščen, da je prišlo do tega, kar je bilo več kot narobe. To se je uredilo, zato je bolj pomembno vprašanje perspektive tega centra. Povedal sem že, da tako kot velja za vse postkomunistične države, mora veljati tudi za Slovenijo in da mora obstajati tudi center, ki se ukvarja z raziskovanjem povojne zgodovine in časa, ko je bila naša država totalitarna. To lahko pripomore k temu, da premagamo nekatere zgodovinske delitve na Slovenskem, ki so za našo prihodnost nepotrebne. Zato delo tega centra podpiram.

■ **Mar ni ena od oblik političnega pritiska na javne uslužbence tudi seznam zaposlenih v času prejšnje vlade, ki ga je naročila vaša vlada na prvi seji?**

Pri tem je nastal nesporazum. Ker rast plač v javnem sektorju pomeni enega glavnih problemov za vzdržljivost javnih financ, smo zgolj želeli ugotoviti, kakšni so bili prirastki v zadnjih štirih letih v javnem sektorju. Ena od odločitev vlade bo namreč, da bomo skušali za dva odstotka znižati obseg zaposlenih v javnem sektorju. Zadeva ni politične narave. Da ne bo tega kdo narobe razumel!

■ **Zanimivo pa je, da generalni sekretar vlade Milan Cvikl pravi, da ne more zaupati članici izvršilnega odbora največje opozicijske stranke, zato bo takim uslužbencem našel novo delo. Je to v nasprotju z vašo obljubo, da ne bo kadrovskega cunamija?**

Že pred volitvami sem obljubil, da ne bo političnega kadriranja. Pričakujem pa, da se bodo v svojih kabinetih predsednik vlade, ministri in generalni sekretar obdali z ljudmi, ki jim zaupajo. Drugače velja za druge službe v državni upravi. Pri meni ste lahko opazili, da je ostalo precej ljudi

iz prejšnjega kabineta. Celo tajnica bivšega predsednika vlade je ostala moja tajnica.

■ **Pa Cvikl uživa vaše popolno zaupanje glede na to, da vas je enkrat že zavedel, ko je šlo za razrešitev Anžeta Logarja?**

Moram biti iskren in korekten do generalnega sekretarja. Ni šlo za to, da bi me zavedel, ampak za nesporazum. Na seji vlade, preden smo obravnavali kadrovske zadeve, sem ga vprašal, ali so usklajene. Mislim sem na usklajenost z ljudmi, generalni sekretar pa je mislil na usklajenost v koaliciji. Zato je nastala zadrega, ker je bil gospod Logar zgolj obveščen o tem, da bo zamenjan, ne pa da bi se pogovorili o tem, ali lahko kako drugače sodeluje z nami. Zato sem ga povabil na pogovor o možnosti, da bi prevzel dolžnost tiskovnega predstavnika vlade, ampak sva ugotovila, da to ne bi bilo koristno ne zanj ne zame. Zdaj nadaljuje svoje delo v javni upravi.

■ **Govori se, da Cvikl ne bo generalni sekretar vsa štiri leta, ampak da bo kandidiral za evropskega računskega sodnika.**

Gospoda Cvikla sem za generalnega sekretarja izbral, ker je zelo pedanten človek, zlasti ko gre za red in disciplino pri ravnanju z državnim denarjem. Včasih je tako natančen, da vam gre na živce, vendar je to zame njegova odlika. Ta pedantnost, ki kar presega razumne meje, je natančno tisto, kar me je kot magnet vleklo, da sem ga povabil k sodelovanju. Zadovoljen sem, ker je vabilo sprejel.

■ **Boste za evropskega komisarja znova predlagali Janeza Potočnika ali ste morda to mesto obljubili Antonu Ropu, ko se je pridružil vaši poslanski skupini?**

Za to odločitev je še dovolj časa. O tem se še nisem odločil, nikomur pa nisem nikoli nič obljubil, ker za to tudi ni bilo potrebe. Ko bo pravi čas, bom opravil pogovore z vsemi tistimi, za katere bom sodil, da lahko dobro opravljajo to delo v Bruslju. Janez Potočnik svoje delo dobro opravlja.

■ **Kdaj boste evidentirali kandidate za evropske volitve? Ali drži, da na evropski listi ni več zaželen Aurelio Juri zaradi stališč v zvezi s Hrvaško?**

Da imava različne poglede v zvezi s Hrvaško, ni nobena skrivnost. Vsak poslanec ima pravico, da ravna po svoji volji, in zato ne sme biti kaznovan. Aurelio Juri je že vodil listo SD, vendar se je zgodilo tako, da sem bil izbran jaz na podlagi preferenčnih glasov. Moje opozorilo stranki je, da ni nepomembno, da je stranka močna. Iz izkušenj pri nas in iz drugih manjših držav, kjer je volilna enota vsa država, pa vemo, da je nosilec liste zelo pomembna odločitev. Zato si želim nosilca, ki bi užival zelo široko zaupanje javnosti.

■ **Kdaj pa bo znana sestava evropske liste?**

Pripravljamo se na kongres, ki bo marca, hkrati pa bomo pripravljali evropsko listo.

■ **Leta 2012 bodo parlamentarne in predsedniške volitve hkrati. Svoj dolg do stranke ste lani poravnali, saj ste jo pripeljali do zmage na volitvah. Vas še mika položaj predsednika države?**

To, kar zdaj delam, opravljam z velikim veseljem. Delo je naporno, obseg dela povečuje finančna in gospodarska negotovost, ki smo ji priča, ampak ne obžalujem svoje odločitve. Prepričan sem, da bom izpolnil pričakovanja ljudi glede sprememb in te bodo morda temeljitješe, kot si ta hip predstavljate. In mislim, da v pravi smeri. ■

Delo Študijskega centra za narodno spravo podpiram.